

Samenvatting Onderzoek openstelling Naanhofsweg voor de bewoners van Vaesrade

De voormalige gemeente Nuth, heeft in samenspraak met de Provincie Limburg de Naanhofsweg “geknipt” door het plaatsen van een slagboom. Dit om doorgaand gemotoriseerd verkeer over de Naanhofsweg te voorkomen. Deze aanpassing is gedaan als compenserende stikstofmaatregel voor het Geleenbeekdal om de aanleg van de Buitenring Parkstad Limburg (BPL) mogelijk te maken. Het Geleenbeekdal waaraan de Naanhofsweg grenst is een zogeheten Natura 2000-gebied (beschermde natuurgebied) en kenmerkt zich door diverse gevoelige natuurwaarden.

Omdat veel natuurgebieden (ook het Geleenbeekdal) al lang worden blootgesteld aan te veel stikstof, mag er volgens de Wet natuurbescherming niet nóg meer stikstof worden toegevoegd.

Maar waarom is toename van stikstof nu zo erg? Stikstof uit de lucht heeft een vermestende en verzurende werking in de bodem. Omdat plantensoorten verschillend reageren op de invloed van stikstof, ontstaan veranderingen in de oorspronkelijke natuurwaarden die bij het gebied horen. Een toename in stikstof kan er bijvoorbeeld toe leiden dat minder krachtige (stikstofgevoelige) plantensoorten verdrongen worden. De diversiteit in het gebied neemt dan af en ook de kwaliteit van de natuurwaarden gaat achteruit.

De gemeenteraad van Beekdaelen heeft in 2019 twee moties aangenomen om de openstelling van de Naanhofsweg voor de bewoners van Vaesrade te onderzoeken en daarmee doorgaand gemotoriseerd verkeer op de Naanhofsweg weer mogelijk te maken. Het onderzoek bevat een berekening om de gevolgen voor de hoeveelheid stikstof in het Geleenbeekdal te bepalen en de haalbaarheid van de openstelling te toetsen. Een samenvatting van het onderzoek en de resultaten zijn weergegeven in deze notitie.

Het onderzoek bestaat uit meerdere opeenvolgende stappen die in volgorde worden beschreven:

Stap 1: Opzetten basisverkeersmodel

Voor het uit te voeren onderzoek is het belangrijk om de huidige verkeerssituatie en verkeersbewegingen in kaart te brengen. Hiervoor zijn op meerdere locaties in de omgeving van de Naanhofsweg verkeersstellingen uitgevoerd. Ook zijn verkeersgegevens opgevraagd bij de Provincie Limburg en Rijkswaterstaat. Al deze gegevens zijn vertaald naar een verkeersmodel. Hierdoor beschikken we nu over een actueel verkeersmodel dat de huidige verkeerssituatie precies laat zien.

Stap 2: Variant verkeersmodel

Er is een variant opgesteld op basis van het scenario dat alleen de bewoners van Vaesrade toegang krijgen tot de Naanhofsweg. Om een beeld te krijgen van de “toekomstige” verkeersbewegingen is deze variant doorgerekend in het verkeersmodel. Het model heeft berekend hoeveel verkeersbewegingen over de Naanhofsweg gaan als deze wordt opengesteld voor de bewoners van Vaesrade. Hierbij houdt het model ook rekening met de routekeuze en reistijd via de verschillende wegen in de omgeving.

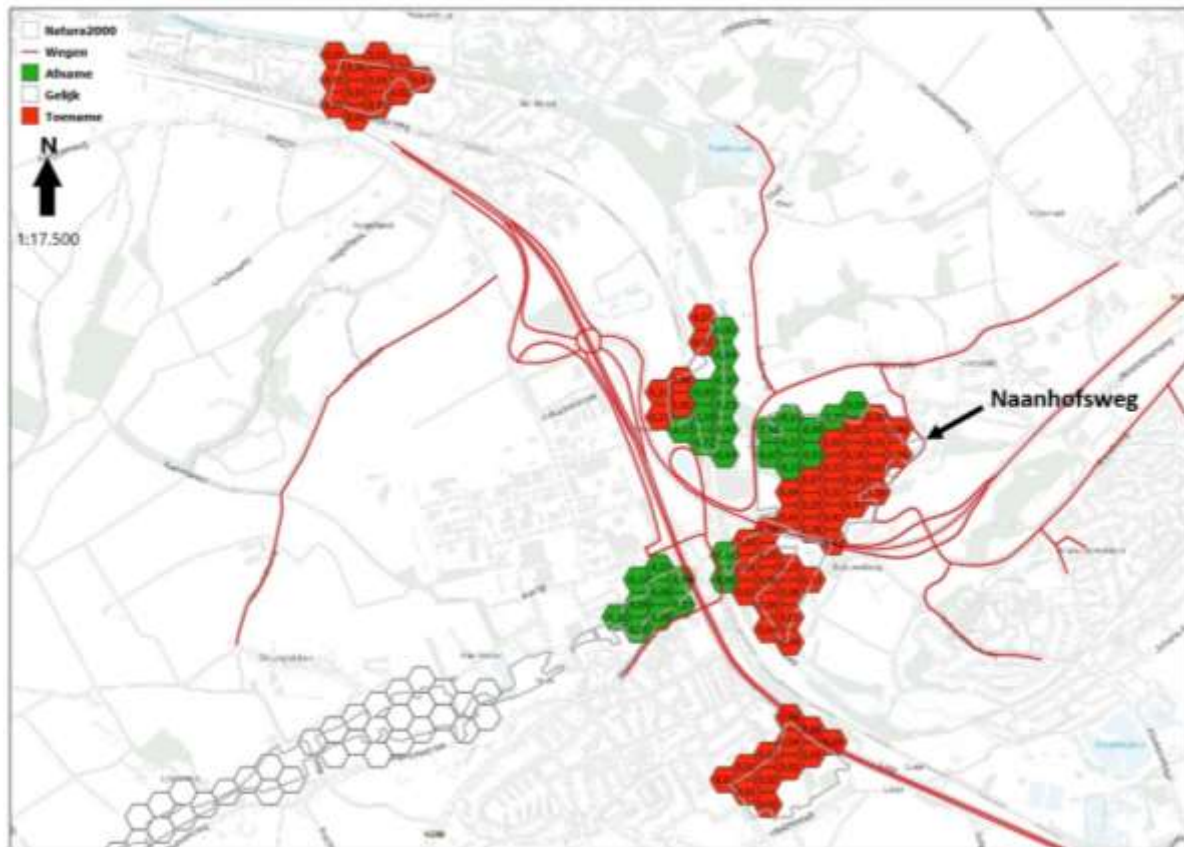
Naast het aantal verkeersbewegingen op de Naanhofsweg brengt het verkeersmodel ook de gevolgen voor de omliggende wegen in beeld. Het doorrekenen van deze variant laat zien dat er tussen de 450 à 500 motorvoertuigen per dag van de Naanhofsweg gebruik gaan maken. De vergelijking tussen de situatie nu en de situatie in de toekomst vormt de input voor het stikstofrekenmodel.

Stap 3: Stikstofrekenmodel

De openstelling van de Naanhofsweg heeft alleen gevolgen voor de verkeersstromen van lichte motorvoertuigen in het gebied. Er zijn wegvakken waar het aantal lichte motorvoertuigen toeneemt en wegvakken waar het aantal lichte motorvoertuigen afneemt. Alleen de wegvakken met een wijziging van het aantal lichte motorvoertuigen zijn meegenomen in de berekening. Wegvakken met een gelijkblijvend aantal lichte motorvoertuigen zijn buiten beschouwing gelaten, omdat deze geen verschil in stikstofeffect veroorzaken.

Om te bepalen welke gevolgen de variant heeft op de hoeveelheid stikstof die op en in de bodem terecht komt, zijn de modeluitkomsten voor de huidige en de toekomstige situatie vergeleken. Met behulp van het wettelijk voorgeschreven rekenprogramma AERIUS Calculator zijn deze gevolgen berekend. Uit de berekening volgt dat er een permanente stikstoftoename is van maximaal 1,26 mol stikstof per hectare per jaar.

Een overzichtskaart van het stikstofeffect op het Natura 2000-gebied Geleenbeekdal is weergegeven in onderstaand figuur, waarbij rood een stikstof toename en groen een stikstof afname weergeeft.

Figuur: Stikstof effect

Stap 4: Ecologische beoordeling

Op basis van de uitkomst van de stikstofberekeningen is een ecologische effectbeoordeling opgesteld. Deze effectbeoordeling geeft daarnaast inzicht in de te doorlopen stappen op grond van de Wet natuurbescherming en schat kansen in (met oog op vergunningverlening) van een vervolgtraject. Uit de stikstofberekeningen volgt dat het openstellen van de Naanhofsweg voor de bewoners van Vaesrade een verandering betekent in het stikstofpatroon. Voor enkele beschermende natuurwaarden, namelijk Kalkmoerassen, Beekbegeleidende bossen en Eiken-Haagbeukenbossen wordt een stikstoftoename berekend. Dat lokaal ook sprake is van een afname van de stikstof doet er niet toe. Immers, de Wet natuurbescherming staat achteruitgang niet toe en het “wegen” van positieve en negatieve effecten is niet toegestaan: de natuurwaarden in de rode gebieden hebben er geen voordeel van dat ergens anders stikstofafname plaatsvindt. Bovendien geldt voor Kalkmoerassen dat uitsluitend sprake is van rode gebieden.

Conclusie

Uit de ecologische effectbeoordeling (stap 4) volgt dan ook dat negatieve effecten ten aanzien van de beschermende natuurwaarden in natuurgebied Geleenbeekdal niet kunnen worden uitgesloten, omdat de hoeveelheid stikstof toeneemt.

Dit betekent dan ook dat het openstellen van de Naanhofsweg voor de bewoners van Vaesrade in de huidige situatie niet mogelijk is.

In een eventuele vervolgstap zou gekeken kunnen worden of door het nemen van compenserende stikstofmaatregelen nog steeds sprake is van negatieve effecten in het Geleenbeekdal. Hierover zal de gemeente Beekdaelen op korte termijn nader in overleg treden met de Provincie Limburg.